

Türkü denince ZENNUBE, şarap
denince deee yalnız
ZENNUBE
Şarapları

TOPLUM

Alinteri, Göznuru, El emeğinin Savunucusu

Gaziantep'in yıllanmış
BURÇ
ŞARAPLARI

Yıl: 1 Sayı: 22 P.K. 47

Haftalık gazete

14 EKİM 1964

Çarşamba günleri çıkar

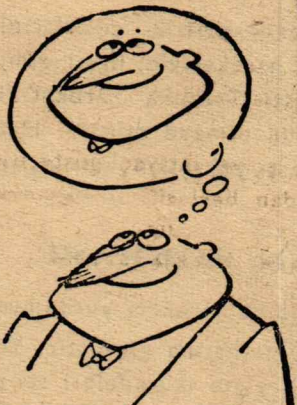
25 Kuruş

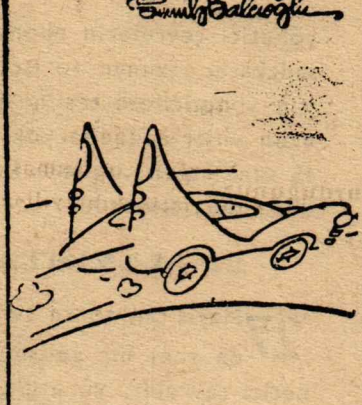
URDUMU

MİLLETİMİ

ÖZÜRDEN ÇOK SEVMektir

ÜLKÜM YÜKSELMEK İLERİ GİTMEKTİR

«Meclis'te ağa var»

ZENGİNLER, FRANSIZ MÜSTEVLİLERİYLE OYNAŞTI

Türkiye İşçi Partisi Oğuzeli İlçe kongresinde konuşan TİP il başkanı Top, «Kurtuluş Savaşları da ve Gaziantep savunmasında ölenler yalnız emekçi kardeşlerimiz oldu. Zenginlerden kimseyi ne cephede, ne de mezarda gördüler. Bizim kardeşlerimiz cephelerde kırılırlar, zenginler, Fransız müstevlileriyle birlikte fink attılar» demiştir.

Yönetim Kurulu üyesi Doktor Saib Atay Meclis'te her çeşit ağa olduğunu, bu ağalar yüzünden halkımızın hiçbir derdine çare bulunamayacağını belirtmiştir.

OĞUZELİ İYİ

Oğuzeli ilçesinde TİP gelişmiş bulunuyor. İlçe yöneticilerinin hepsi de işçi yurttaşlardan seçildi. Bir kahvede yapılan toplantıyı bir grup vatandaş baştan sona kadar dikkatle dinledi. Atay ve Top konuşurken, AP'li ve CHP'li oldukları sonradan anlaşılan bazı dinleyicilerin gözleri fal taşı gibi açılıyordu. Önümüzdeki seçimlerde (eğer seçim yapılabilirse...) TİP Oğuzeli ilçesinden beklenilen üzerinde oy toplayacak.

TOP'un KONUŞMASI

İl Başkanı Top uzun konuşmasında emekçilerin nasıl aldatılma makta olduğunu, bugünkü idare sistemi ile Türkiye'nin hiçbir alan da kalkınamayacağını söyleyerek özetle şöyle dedi:

«Şimdiye kadar partilerden hiç biri emekçi sınıfını temsil etmiyordu. Hepsi de ağa, zadeğân» (Devamı 4 de)

APARTMAN REFORMU!

Diyarbakır CHP Milletvekili Şehmus Aslan'ın, «önce apartmanlar dağıtılsın, sonra biz top raklarımızı verelim» dediğini, geçen haftaki TOPLUM'da okumuşsunuzdur. Şehmus Aslan, Diyarbakır çevresinde köyleri olan nüfuzlu bir toprak ağasıdır.

Bu milletvekilinin de- (Devamı 4 de)

sendikacı gözü ile

KÖLELER: Tarım İşçileri

Her sene çapa ve pamuk toplama mevsiminde binlerce tarım işçisinin Çukurovaya aktığını görürüz. Bu işçilerin çoğunluğunu Urfa, Adıyaman, Mardin ve Diyarbakır çevresindeki köylü emekçiler teşkil ederler. İlk bakışta hayret verici bir olay gibi görünür bu... Çünkü Harran (Devamı 4 de)

Türkiye, Amerikan çiftliği oldu

Ona buna peyk derken biz, dolar karşılığında bütün değerlerimizi sömürgecilere cömertçe kiralityoruz

DEMEDİM Mİ NAZLI YÂRİM ...

Turizm ve Tanıtma Bakanı Ali İhsan Göğüş ile Ta biî Kaynaklar ve Enerji Bakanı Hüdaî Oral hafta içinde «tetkik gezisi» gerekçesiyle şehrimize geldiler. İlk işleri CHP, AP il merkezleri ile (Devamı 4 de)

Gaziantep'e İhanette Bulunanlar

«Bizim ailenin filânca kişisi Gaziantep savaşında şöyle, şöyle, ve de şöyle kahramanlık göstermiştir.» Gibi sapına kadar yalan sözlerle kandırıcılık etmek kolaydır. Acaba gerçekten kendilerine «kahraman» denenlerin çoğunluğu Gaziantep savaşında rol almışlar, ve şehrin kurtarılması için canlarını vermişler midir? (Devamı 4 de)

İŞTE ASIL ALLAHSIZ

6 Ekim tarihli Milliyet gazetesinde yazılıydı. Sakar ya iline bağlı bir köyde yapılan muhtar seçiminde, (Devamı 4 de)

Yalova'daki Amerikalılar iyice azıttılar

Son bir ay içinde gerici ve ilerici gazetelerde, dergilerde görülen yazı ve haberlerin çoğunluğu, Türkiye'nin dış dünyada itibarını tamamen kaybettiğini ve Amerika'nın peyki durumuna geldiğini belirtmektedir.

Yön dergisi 78 inci sayısında aynen şöyle yazmaktadır:

—Fakir ülkeler arasında ilk ihtilâl bayrağını açan ve millî kurtuluş hareketlerinin öncülüğünü yapan Türkiye-miz, kendi kurtuluş mücadelesini, yani kendi kendini (Devamı 4 de)

YOLSUZLUK

Hırsız-polis oynar gibi resmî arabaları izlemek işi ne bir süre ara vermiştik. Bu süre içinde görüldüğü, başları boş kalan bazı yöneticiler ve bu yöneticilerden yüz bulup şımarmış şöförler, altlarındaki arabaları özel işlerde kullanmayı pis bir gelenek haline getirmişler. Bu hafta yalnız bir örnek vereceğiz:

Pazar günü saat 16-17 arası Şehitler Anıtı karşısındaki sokağın ağzında 27 (Devamı 4 de)

LÂF aramızda

HAYRET

Başbakan, geçmiş devirde demişti ki:

—Namuslular, en az namussuzlar kadar cesur olma dikça kurtuluş yoktur.

Hayret, hayret kardeşim, nasıl söylemişler bu sözü, hayret...

LÂFCİ

BAŞKAN NÂSİR

«Yurtta sulh, cihanda sulh»

BAŞBAKAN İNÖNÜ

Varsa Amerika, yoksa Amerika

Nâsır, Türkiye'ye boş verdi Tarafsızlar, ulusların bağımsızlığını istedi Aybar, tarafsızlara başarı diledi

7, 8, 9 Ekim tarihlerin de Mısır'ın başkenti Kahire'de toplanan 47 tarafsız devletin temsilcileri, savaş tahrîkçiliği eden askerî bloklara hücum etmişler, ulusların her alan da tam bağımsızlığa kavuşmaları için çalışacaklarını söylemişlerdir.

Tarafsızlar zirve konferansında Kıbrıs Devlet Başkanı (Devamı 4 de)

Sömürücüler, işçi hareketini bölmek, parçalamak, yıkmak amacıyla dolap çeviriyorlar

Sendikalar, ekonomik ve siyasal bağımsızlık için de savaşmalıdırlar

Ulusal sanayimiz, Avrupa kapitalizminin darbeleri altında kalarak eziliyor

Sendikacılara düşen namus borçları

İlk grevini daha 1871'de, Osmanlı İmparatorluğu'nun en şiddetli baskı devrinde yapan ve yine o sıralarda ilk kendi teşkilâtı olan «A-meleperverler Cemiyeti»ni kurmakla tarih sahne sihe teşkilâtı olarak çıkan sendika hareketi, ülkemizin ekonomik, politik ve sosyal yaşantısının da derin tepkiler uyandırmış, olumlu etkiler yapmıştır. Bu devir, kapitalist üretim bağınıtlarının gelişmesiyle bağlı olarak, işçi kitlelerinin bir sınıf halinde doğduğu ve şekillendiği devirdir. Memleketimizde işçi hareketi, özellikle sendika hareketi, ekonomik gelişmenin, kapitalist üretim tarzının Türkiye'ye girmesiyle sıkı sıkıya bağlıdır.

Millî sanayimiz daha ilk adımlarını atamaz, Avrupa'nın güçlü kapitalizminin ağır reka bet darbeleri altında kaldı. Bu özel durum, sanayi üretiminin son derece yavaş, binbir güçlük ile gelişmesine sebep olmuştur. Ülke ekonomisinin bağımlılığı, geri kalması ve dolayısıyla sendika hareketinin gelişme yönleri üzerinde köstekleyici, şiddetli etkiler yapmıştır.

Ülkemizde işçi sınıfı yıllar yılı en basit ve ve kaçınılmaz haklarında yoksun bırakılmıştır. Hattâ, bir sınıf olarak varlığı bile, yönetici çevreler ve satılmış sendikacılar tarafından her fırsatta inkâr edilmiştir, edilmektedir. Fakat işçi sınıfı diye bir sınıf vardır ve bu sınıf, bugün sömürücülüğün karşısına dikilememişse bile, dikilmek üzeredir. Bugünkü şartlarda bu artık tartışma götürmez bir gerçek olmuştur. Bundan ötürü, sömürücüler, işçi hareketini bölmek, parçalamak, dağıtmak ve kendi çıkarlarına uygun olarak yönetmek, ona kendi burjuva ideolojisini aşılamak için her çareye başvuragelmıştır. Zade gân zümre uzun yıllar sendikaları bir âlet olarak kullandı. Onların kaderini, patronların ve

yönetici çevrelerin ekonomik-politik çıkarlarını sadakatle savunan ve işçi hareketiyle ilgisi olmayan yöneticilere teslim etti. Sendika hareketini uzun yıllar özünden yoksun etmeye çalıştı. Hat tâ sendikaları, işçilere karşı yönetilen kuruluşlar durumuna düşürdü.

27 MAYISTAN SONRASI

27 Mayıs'tan sonra sendika hareketi yurdumuz da yeni bir gelişme safhasına girmiştir. Yönetici çevreler, yürütülen yığın mücadelesi soru cunda, işçi sınıfına teşkilatlanma, sendikalarda birleşme ve grev haklarını tanımak zorunda kaldı. Sendika hareketi oldukça gelişti. Grev hareketi şimdiye kadar görülmemiş ölçüler aldı. İşçiler bu yolla eğitilmeye başlandı. Hak aramasını öğrendi. Olgunlaştı. Hayat, sendikalarımıza, hak ve özgürlüklerini, sömürücülerden ancak teşkilât yoluyla koparabileceklerini öğretmektedir.

Sendikalarımız, işçi hareketinin bundan böyle daha da gelişmesini köstekleyen engellerle karşılaşmıştır. Fakat geleneksel sınıf çıkarları na sadık zade gân zümre, sendika hareketini ana ödevlerinden, ülkenin ekonomik, sosyal ve politik meselelerinden koparıp uzaklaştırmaya çalışmaktadır. Sendikaların politik olaylarla ilgilenmesi sendika tüzüklerinde bile yasaklanmıştır.

SIYASAL ALANDA SAVAŞ

Yönetici çevreler, patronlar, sendika hareketine ihanet eden bazı sendika önderleri ne dayanıyorlar. Böyleleri, bir yandan işçiden yana görünmek isterlerken, öte yandan patronun çıkarını savunmak gibi ikiyüzlü bir oyun oynamaktadırlar. Diğer bazı sendika yöneticileri de ilerleyişi yavaşlatmak, kısa zamanda elde edilecek hakları savaştırmak, sendikaları yalnız eco

nomik istekler uğrunda savaşan birer teşekkül olduğunu ispatlamak için sözüm ona sendikalar üstü bir politika yürütüyorlar. Gerçi, sendikaların çözümünü uğrunda savaştıkları birçok meslekî ve ekonomik durumlarıyla ilgili meseleleri vardır: Sendikalara tam bağımsızlık, özgürlük ve dokü nülmezlik. Eksiksiz, serbest grev hakkı. Lokav tın kaldırılması. Gündelik ve aylıkların asgarî ha yat şartlarına göre ayarlanması. Toplu sözleşmeler imzalanması. Asgarî ücret sisteminin bütün yurt ta ve iş kollarında tesbit ve tatbiki zorunluğu nu belirtecek ekonomik, sosyal ve sağlık komis yonlarının (özellikle tarım alanında) kurulması. Kadın ve erkek işçiler arasında ücret farkının kaldırılması. İşsizlik eigtortasının kurulması gibi Ama bu ana dâvalar uğrunda mücadele, bir bü tün olarak yurt meselelerinin çözülmesi uğ rundaki mücadele ile sıkı sıkıya bağlıdır. Yani sendikalar, ulusal bağımsızlığımızın savunulması demokratik, sosyal reformların gerçekleştirilmesi derebeylik kalıntılarının ve ağalığın ortadan kal dırılması, gerçek bir toprak reformu, adaletli bir vergi reformu, halkın yaşama seviyesinin yüksel tilmesi, ekonomimizin gelişmesini köstekleyen yabancı sermayeye verilmiş imtiyazların kaldırıl ması için de savaşmalıdırlar.

Sendikalar, meslekî ve ekonomik savaşları nın yanı sıra, kendi üyelerinin, yani yoksul, sahip siz emekçi halkımızın mutluluğunu getirecek o lan siyasal alandaki mücadeleyi de yürütmez ve bu yolda emekçiye ihanet ederse patronların çı karlarını korurlarsa kendi kendilerini inkâr ettik lerini unutmasınlar.

KAHRAMAN BAYBURT

Büyük günümüz

Çatırtılar başladı
Duyuyor musun
Bak bak nasıl sallanıyor tavan
Duvarlar nasıl sallanıyor
Çatırtılar başladı
Bak bak
Nasıl büyümüş gözleri korkudan
Seni beni soyan göbekli «ağa»ların
Çatırtılar başladı
Hey anam hey
«Çatırtılar başladı» diyorum
Çatırtılar başladı
Sonu geldi artık
Bu sömürülmenin
Bu ezilmenin
Bu çiğnenmenin sonu geldi
Çatırtılar başladı
Hey anam hey
«Çatırtılar başladı» diyorum
Köküne kibritsuyu ekilecek
Bu tüzesiz acunun
Kollarımızı açalım kıvançla
Bağıralım
Coşalım
Şenlikler yapalım
Bu gün başka bir gün
Bu gün bizim büyük-mutlu günümüz.

SABRİ
SORAN
yazıyor

TOPLUMUN İÇİNDEN

BU, CİDDİYET DEĞİLDİR

Bir kişi yada bir ku rum «resmî» olunca istediğimi istediğim biçimde asarım, keserim, yaparım sa nıyor. Örneğin bir polisle sıradan bir yurttaşın sinema ya girmesi arasında büyük fark görülüyor. Polis, ister sivil ister resmî giyili olsun sinema kapısından celâllene rek giriyor. Kapıcıya şöyle yüksekten bir bakış atıyor:

—Ben polisim ulan! Ben den bilet sorulmaz!

Dercesine yılışıyor. Ama yurttaşın boynu bükük. Yur taşın sesi karnında. Gık de se vuruyorlar ensesine...

Geçenlerde Merkez Ban kası Gaziantep Şubesi 8 işçi sine elbise yaptırmaya kalkış mış. Sormuşlar, soruşturmuş lar iyi bir terzi bulmuşlar. Pazarlık sonunda 8 takım el biseyi diktirmeye karar ve

rilmiş. İşçiler terzi dükkânı na gelmiş. Ölçülerini aldır mışlar. Kumaşlar da terziye teslim edilmiş.

Buraya kadar birşey yok. Herşey yolunda gitmiş. Hatta allı-pullu bir de anlaşma ya pılmış Merkez Bankası ile ter zi arasında. Ama aradan dört gün geçmiş. Terziye ha ber gönderilmiş:

—Daha ucuz bir yer bu lunduğundan elbiseler size diktirilmeyecek!

Hoppala. Pekiyi bu anlaş ma, bu ölçü aldirmalar ney di? Daha ucuz diken varmış da niçin önceden bulunma mış? Niçin yarı yoldan geri

dönülmüş; ölçüler alındıktan ve de kumaş terziye verildik ten sonra?

Merkez Bankasına sorar sanız başka sebepler uyduru lur. Ama bu iş, resmî bir ku rumun ciddiyeti ile bağdaş mıyor. Sıradan bir yurttaşın böyle davranması belki umur sanmaz. Alt tarafı görgüsüz, no'lacak? denir. Fakat Mer kez Bankası gibi bankaların merkezi bir resmî kurum böy le çocuk mizmisizliği ile iş yaptırmaya kalkışırsa, yurttaş ın devlete olan güveni, mu hakkak, birazıcık sarsılır.

Dedik ya, bir kişi yada bir kurum «resmî» olunca istediğimi istediğim biçimde asarım, keserim ve de yapa rım sanıyor.

TOPLUM

Alınları Gözünü Elimeğin Savunucusu

Çarşamba günleri çıkar
GAZİANTEP

Sahibi: Güner SAMLI
Sorumlu md. M. Korukluoğlu
İdare yeri: Eski Gümrük Cad.
19. Baskı: Desen Matbaası
Posta Kutusu: 47

Ölçü ve bir sendika

Maden-İş Sendikası'na bağlı, İstanbul'daki Sungurlar Kazan Fabrikası'nda ki grev sessizlik içinde başladı ve bitti.

Bu grevin bir başarısızlık olduğu söyleniyor. Doğru bile olsa, böyle bir yenil

ginin hesabını çıkarmak, başta, bize düşmez! Ancak olayı, dedikodu karanlığından kurtarmakta işçiler ve sendika adına fayda gördük.

Zamansız ve beceriksizce yürütülen grevlerin işçilere fayda sağlamaktan çok zarar vereceğinin bilinmesini Maden-İş'in bunca yıllık yöneticilerinden beklemekte çok haklıyız.

Olaya bu açıdan bakarak, dostça belirtmek isteriz: Sungurlar Kazan Fabrikasında 338 işçinin oylamasından ve Maden-İş Sendikası'nın onayından geçen bir grev başlamıştır. Sendikanın şube başkanı Şinasi Kaya, sendika olarak grev süresince, işçilere yüzde 60 oranında yardım yapabileceklerine söz vermiştir. Grev 34 gün sürmüştür. Bu süre içinde sendika grevçilere ancak 1000 lira vermiş, baştemsilci 73 lira da kesesinden ekliyerek, 1073 lira işçilere dağıtılmıştır.

İşçiler, parasızlığın; açlığın getirdiği perişanlık karşısında daha fazla dayanama- mış, fabrika sahibinden iş is temek zorunda kalarak kayıtsız, şartsız teslim olmuşlardır. Bize göre bu işte sendika yöneticilerinin sorumluluğu büyüktür:

1—Grev başlamadan önce neden yeteri kadar grev fonu ayrıldı?

2—Sendika para verecek durumda değilse, niçin bir çok işyerlerinde arka arkaya greve gidiliyor?

3—Ayvansaray civata fabrikasındaki grev destek yok luğundan işçiler uysal davranarak işverenle anlaşmak zorunda kalmışlardır.

4—Ayvansaray civata fabrikasında grev devam ederken, Sungurlar Kazan Fabrikası'nın greve gitmesi, sendikanın telâşını artırmış; sendikanın desteğini elde edemeyince işçi hiçbir şart öne süremeden teslim olmuştur.

5—Bu iki grevin sarhoşluğu içinde, Arçelik fabrikasında üçüncü bir greve gidilmesi, en hafif deyişle, işi ciddiye almamaktır.

6—Sendika, dördüncü grev olarak ta Emayetaz Fabrikasında greve gitmiştir. Grev 37 gün sürmüş ve bazı haklar elde edilebilmiştir.

Sayın sendikacılar, grev her hastalığa uygulanacak bir reçete ve her kapıyı açacak bir anahtar değildir. İyi yönetilmemiş, yeri ve zamanı iyi seçilmeyen grevler, hele şu zamanda, işçi sınıfına yapılabilecek en büyük kötülüklerin sanırım, birincisidir.

M. ATAÇ

ÖMÜR

MÜCELLİTHANESİ
TEMİZ VE UCUZ İŞ
Eyüboğlu camii karşısı

Desen Matbaası
Renkli ve Renksiz
Bilumum İşleriniz için

Dert ortağı

İşçinin mesken derdi ve politikacıların vaadleri

Devlet sektöründe çalışan bir işçi veya bir sendika olarak geride bıraktığım 16 yılın hiç bir tadı alamadım. Zira çalışan elbette emeğinin karşılığını alarak çalışmaktadır, ancak buna muvazi olarak devlet Anayasaya göre çalışanlara emeğinden ayrı olarak bazı sosyal haklar vaat etmiştir. Bunların içinde en mühimi mesken meselesidir. Bu mesele işçiye şu anda tatbik edilen bazı sosyal haklardan kat kat üstün ve en mühimmidir.

Mesela bir kimse seyahat için permi almasa veya verilmese hiç bir şey olmaz, ama oturacak bir meskeni olmasa durumu nice olur ve şu anda meskeni olmayan vatandaşların durumu cümlelerin malumudur.

Hal böyle iken her seçimde çeşitli parti hatipleri ve liderleri nutuk atarlar, işçiye en kısa zamanda mesken sahibi yapacağız! Bize bu vaadleri yapanlardan bazıları bir, bazıları müteaddit defalar seçilmiş veya icrayı hükümet etmişlerdir. Hani işçi mesken sahibi oldu mu?

Hariçten gelen göçmenler bu memlekette ev sahibi oldu. Devlet marifeti ile spor sarayları, tiyatrolar hayvanat bahçeleri ile seçildikleri zaman kendilerine gökdelen apartmanlar inşa ve tesisler yaptırılıyor.

O halde çalışan sınıf ne yapmalı, nasıl hareket etmelidir? Benim kanaatime, bütün Türkiye'deki işçi toplulukları bu davayı kökünden halletmek için, hükümete durmadan bir an evvel işçinin mesken sahibi olabilmesi için teklifler yapmalı ve hattâ sözleşme re bile koymalıdır. Bizler çalışmalarımızda bu konulara daha çok eğilmezde bundan evvelki gibi pasif durursak, başta bulunanlar işhanları, tiyatrolar, spor sarayları ve gökdelenler inşasında devam eder, bizler de bugünkü gibi ayazda kalmakta devam ederiz.

Zaten 16 Martta başlayan D.D.Y. işçi sendikaları federasyonu ile TCDD idaresi arasındaki toplu iş sözleşmesi müzakerelerinden de anlaşıldığına göre, bugün bile vaat ettiklerini vermek istememeleri yüzünden greve doğru gidildiği anlaşılmaktadır.

Milliyetçilikten dem vurdukları zaman, hiç kimse kendileri kadar milliyetçi olamaz, ama işçinin emeğinin karşılığını almasına müsaade etmezler, Dar gelirli vatandaş çocuk aç kalmış, kışın ne giyecek ne yiyecek, beylerin umurundadır.

İşte bunlar milliyetçiler, kendileri idarenin lüks lojmanlarında kirasız otururlar, işçi kira kira dolaşır sürüm sürüm sürünür. İnsanın tuhafına gidiyor doğrusu, sanki bu vatan sadece kendilerininmiş gibi davranışları var.

AHMET BALCI

D.D.Y. SENDİKASI ŞUBE SEKRETERİ

Af, af, af derken

1961 seçimlerinden be

ri gerici ana muhalefet partisi AP'nin dilinden düşürmediği «af» sözü artık değerini kaybetti. Cumhurbaşkanı, «sürekli hastalık» sebebiyle kendisine boyun eğenleri yürürlükteki kanunlara göre affetti. Yassı ada mahkûmlarından zindanda ancak beş veya altı kişi kaldı şimdi. Geri kalanların hepsi geçtiğimiz 10 gün içinde kurtuldular. Gazetelerde kocaman kocaman resimleri

çıkı.

Cumhurbaşkanının bu davranışıyla gerici AP'nin elindeki «af» tahrir silahı alındı. Bakalım bundan sonra hangi can kurtaran simidine yapışacak.

Bu arada şu noktayı önemle belirtmek gerekiyor: Cezaevlerinde Yassıada mahkûmları gibi yüzlerce «hasta», «kocamış» mahkûm vardır. İlgililer Yassıada mahkûmlarına tanınan imtiyazı bunlardan esirgememeliler.

TOPLUMCU ANSİKLOPEDI

(3)

Devletin sosyal ve iktisadî ödevleri

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının TEMEL HAKLAR VE ÖDEVLER ile ilgili olan ikinci kısmının üçüncü bölümü SOSYAL VE İKTİSADÎ HAKLAR VE ÖDEVLER başlığını taşır. Bu bölümde devlete yüklenen sosyal ve iktisadî ödevlerden başlıcaları şunlardır:

Devlet, topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlayacaktır. Devlet, çiftçinin işletme araçlarına sahip olmasını kolaylaştıracaktır. Devlet, herkese iş bulacaktır. Devlet, çalışanların insanca yaşaması için çalışanları koruyacaktır. Devlet, çalışanların insanlık haysiyetine yaraşır bir hayat seviyesi sağlamalarına elverişli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alacaktır. Devlet herkesin sosyal güvenlik hakkını sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kuracaktır. Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi için tıbbî bakım görmesini sağlayacaktır. Devlet, yoksul veya dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirler alacaktır. Halkın öğretim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlama devletin başta gelen ödevlerindendir. Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek öğrenim derecesine kadar çıkmalarını sağlamak amacı ile gerekli yardımları yapacaktır. Devlet, halkın gereği gibi beslenmesini sağlamak için gereken tedbirleri alacaktır.

Devletin sosyal ve iktisadî ödevleri bunlardan ibaret değildir, Bunlar sadece birer örnek olarak gösterilmiştir. Bununla beraber devletin sosyal ve iktisadî ödevlerini şu tek cümle ile özetlemek mümkündür:

Devlet, herkesin İNSANCA yaşamasını sağlamakla ödevlidir.

Devletin bu ödevi Anayasa gerekçesinde şöyle anlatılmıştır:

«Zamanımızın devleti, iktisaden zayıf olan kişilere; bilhassa işleri bakımından haşkalarına tabi olan işçi ve müstahdemleri, her türlü dar gelirli ve yoksul kimseleri himaye edecektir. Bu suretle hem insan şahsiyetine hürmet etmek vazifesini yerine getirecek, klâsik hürriyetlerin gerçeklerle alay eden bir mahiyet almasına mani olacak, hem de çalışan geniş halk tabakalarının, refaha kavuşmaları sayesinde, toplum hayatı için daha verimli olmaları hedefine de ulaşacaktır.»

Bu şekilde, kendini sosyal ve iktisadî ödevlerle de yükümlü gören devlete sosyal devlet denir.

F. AMAÇ

GELECEK SAYIDA: SOSYAL DEVLET

İMRENAL

Kasketleri ve okul şapkaları

Siparişler zamanında teslim edilir

ŞİH MÜSLÜM BABACAN

Uzun Çarşı NİZİP

Nâsir

Başı 1 de

nı Makarios da bulunmuştur. Kıbrıs Devlet Başkanı, «Kıbrıs, konferansa katılan en küçük devlettir. Biz bloklar dışında tarafsız kalmak istiyorum. Bunun olmaması için korkunç şekilde baskı yapılmaktadır» demiştir.

TÜRKİYE'nin DURUMU

Türkiye konferansa iki büyükelçi göndermiş, fakat kabul edilmemiştir. Türk temsilcilere zirve konfransı düzenleyenler ve en başta Nâsir (çok acı bir gerçektir) maalesef boş vermişlerdir. Bu durum, Türkiye'nin her alanda bağımsız yaşamasını isteyen solcuları en derin yerinden vurmuş bulunmaktadır.

Türkiye'nin bu şekilde, bazı çevrelerin küçümsedikleri Nâsir tarafından tanınma masının başlıca sebebi, Türk dış politikasının kişiliğinin olmayışındır. Çünkü Türkiye yıllardan beri ve hâlâ, gerek iç gerekse dış meselelerde Amerika'nın ağzına bakmak tadır. Bu da Türkiye'yi, Atatürk Türkiye'si olmaktan çıkarmakta, egemenlik haklarımızın yabancılar tarafından kullanılmasına yol açmaktadır.

T.I.P.'in DİLEĞİ

Tarafsızlar Konferansına Amerika Başkanı Johnson, Sovyet Başkanı Kruşçev, İngiltere Başkanı Home'dan sonra Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar da başarı dileğinde bulunan bir telgraf göndermiştir. Telgrafta şöyle denilmektedir.

«Askeri blokların devamlı bir savaş tehlikesi teşkil ettiğine inanan, silâhlanma yarışının yükünü emekçi kütlelerin taşıdığını bilen ve bizler gibi gelişmemiş milletlerin felaket ve ıztırapları kaynağının Emperyalizm ve Sömürgecilik olduğu bilinciyle hareket eden Türkiye İşçi Partisi adına, tarafsız devletlerin ikinci Konferansını kardeşçe selâmlarım.

Bu Konferansın toplanması bile ileriye doğru büyük bir hamledir, Konferansa tam bir başarı dilerim.»

Yolsuzluk

(Başı 1 de)

AC 633 plâka numaralı bir resmî kamyonet duruyordu. Ön tarafında iki kadın arkasında kucağı çocuklu bir kadın vardı. Birisini bekledikçe belliymiş ve belki Başpınar'a akşam yemeği yemeğe gideceklerdi. İlgişiler, lütfen görev başına.

Gaziantep'e

Başı 1 de

Hayır! Hem kocaman bir «hayır» çekeceğiz. Çünkü «kahraman» diye, «gazi» diye kitaplara adları geçen nice nice varlıklı kişiler, Gaziantep savaşında ihanet etmişlerdir. İngilizlere, Fransızlara çanak tutmuşlar; onlara haber ulaştırmışlar, Kuvayı Milliye'nin yapacaklarını önceden işgal komutanına bildirmişlerdir.

Oturun oturduğunuz yerde.

Apartman

Başı 1 de

dikleri üzerinde biz önemle durulması gerektiği kanısındayız. Öyle ya toprak reformu isteniyor, toprak dağıtımı için kanun hazır lanıyor da, niçin apartman reformu diye bir düşünce akla gelmesin ve böyle bir düşünce ortaya atılmasın? Pekâlâ toprak reformu, vergi reformu, sağlık reformu gibi apartman reformu da olabilir.

Toprak reformu isteyenlerin gerekçesi nedir? Toprağı fazla olanların bir kısmı toprağı alınmalı, topraksız köylüye dağıtılmalıdır, değil mi? O halde aynı gerekçeyi apartmanlara da gösterebiliriz. Türkiye de 15-20 köy sahibi bulunduğu gibi 15-20 apartman sahibi de vardır. İşte bu fazla apartmanlar, istimlak yoluyla, hiç evi olmayanlara kat kat verilebilir? Tıpki toprak dağıtımında olacağı gibi...

Türkiye'nin kalkınmasını ve halkı sağlığa kavuşturulmasını isteyenleri apartman reformu düşüncesini benimsemeye çağırırız.

İşte asıl Allahsız

Başı 1 de

seçimi kaybeden eski muhtar ve iki ihtiyar heyeti üyesi köyün camiini yıkmışlar. Niçin mi? Seçimden önce Tanrı'ya dua etmişler: —Biz sendeniz! Seçimi kazandı! Diye...

Seçimi kaybedince de Tanrı'dan hınç almış kalıyorlar işte. Camii yıkmıyorlar. Ona buna durmadan dinsiz, Allahsız diyen hain politikacıların gerçek te nasıl birer azılı Tanrı düşmanı oldukları görülüyor. Böylelerinin dinsizliği Tanrıya inanmışlığı, hep özel çıkarları içindir. Halkı aldatmak, oy toplamak, sandalyeye kurulunca emekçi halkı soymak içindir.

KÖLELER: Tarım işçileri

(Başı 1 de)

ovası gibi bir bereketli toprak, Dicle-Fırat nehirleri arasında Mezopotamya diye tarihte ün taşıyan bu verimli ve su lu arazide emekçi köylü geçim temin edemiyor.

Bunun sebepleri vardır. En başta buralarda toprak tamamen, yani yüzde doksanı ağaların elindedir. Ağalar toprağı Ortaçağ usûlleriyle eker-biçerler. Elindeki binlerce dönüm araziye kısır biraktırırlar. Yalnız bir kısmını eker. Bundan gelen gelir, ağalığını devam ettirmeye yeter. Meselâ üç bin dönüm arazisi varsa ancak bin dönümünü eker. Bin dönüm içinde bir traktör almıştır. Köylüye iş kalmamıştır.

Buralardaki köylüler yıllık yiyeceklerinin hepsini ağadan almak zorundadırlar. Çukurovaya gelince, buradaki toprak ağaları az-çok makina ile çalışmaktadır. Ancak pamuğun toplanması işçiyi ihtiyaç gösterdiğinden söz konusu işçi akını yıllardan beri sürüp gelmektedir.

Bu işçiler, köle durumundaki tarım işçileri hiçbir yondan garanti altında değiller. Ortaçağ düzeninde çalıştırılırlar. Köylerinden, kentlerinden Çukurovaya gelişleri bir felâkettir. Fecaattir. Hastalık, trafik kazaları bu emekçilerin her sene yüzlercesini yer bitirirler. İş Kanunu bu köleler için işlemez. Her yıl günlükleri artacakken, tersine azalır daima!

İşbaşında hastalanan tarım işçisi mezarı boyladı demektir. Çoluk, çocuk, genç, ihtiyar sahipsiz, perişan ve yoksul durlar.

Politikacılar yıllardır tarım işçilerini aldatmışlardır. Onların oy'larını dilenerek almışlar, ama Ankara'ya kapağı atınca bir yumruk ta kendileri indirmişlerdir. «Onlar çalışmalı, biz yaşamalıyız!» demişlerdir.

Bu işe, tarım işçilerinin bu yüz kızartıcı durumuna, köylü emekçilerin felâketine son verebilmek için derhal gerçek anlamda bir toprak reformuna gidilmelidir. Bütün yurt çapında, her imkan zorlanarak topraksız aile bırakılmamalıdır, Halkı sevmek, Türkiye'yi kalkındırmak lâfla olmaz.

Ahmet TOP

Türkiye Amerika'nın çiftliği oldu

Başı 1 de

inkâr ederek, Sam Amcaların (Amerikalıların), Hans Amcaların (Almanların) çiftliği olmuştur. Gerçek acıdır fakat bilinmelidir. Milletler arası alanda Türkiye, Vietnam, Güney Kore, Milliyetçi Çin gibi dolar karşılığı topraklarını ve ekonomilerini kiralayan Amerikan peyklerinden biri sayılmaktadır.

Gericî Düşünen Adam dergisi, 1964 Türkiye'nin en geri ülke olduğunu yazmaktadır. Bu işi. AP gericiliğinin Türkiye'nin düzenine o turtulması amacına hizmet etmek için yapan Düşünen Adam dergisi, gene de gerçekleri saklayamamakta ve vurgunların olduğunu bildirmektedir.

Sosyal Adalet Dergisi, dış politikamızın tamamen Amerikanın emrinde bulunduğunu, hiçbir dâvada Amerikanın fikrini almadan karar

veremediğimizi belirtmektedir.

Görülüyorki ona buna Rus ajanı, Çin ajanı diyen vurguncular Türkiye'mizi her alanda geriletmekte; ona buna peyk ithamında bulunurken asıl biz Amerika'nın ve Almanya'nın çiftliği durumu na düşürülmekteyiz.

Öte yanda Amerikalıların Türkiye'deki rezillikleri son haddini bulmuştur. Yalo'ya'dan bildirildiğine göre bir Amerikalı çavuş bir resmi dairenin kadın işçisine tecavüz etmiştir. Sarhoş bir grup Amerikalı Yalova'nın ortasında bir çocuğı öldürmüştür. Böylesine açıktan şerefimize yapılan saldırılar karşısında gerek hükûmet, gerekse adalet mekanizması birşey yapmamaktadır. Çünkü Türkiye'de suç işleyen Amerikalıları Türk yargıçlarının yargılaması, bir kanunla yasaklanmıştır.

Gaziantep

NERGİS

Şarapları

BAHAR DENİNCE NERGİS, NERGİS
DENİNCE DE AKLA ŞARAP GELİR

Nergis Şarapları

Atatürk Bulvarı 105

Tlf: 3090

Meclis'te

(Başı 1 de)

partileriydi. İktidar değişiklikleri bu ağalar arasında olduğundan kimse kimseden, yani bir zadedân diğer bir zadedândan pek fazla zarar görmüyordu. Ama arkadaşlar artık bu oyuna son verilecek. Halkımızın biricik ana partisi olan Türkiye İşçi Partisi kurulmuş bulunuyor. Bu partiden korkan zenginler uluorta sövüyorlar bize. Ahlâk düşkün diyorlar, Ahlâk düşkün kendileri. Biz diğer parti kodam-anları gibi kumar oynamıyor, bara gitmiyor, vurgunculuk etmiyoruz. Telâşları şudur: TİP iktidara gelince bütün namusluluklar, bütün soygunlar, bütün hırsızlıklar, bütün karaborsacılıklar ve dalavereler san bulacaktır. İşte bunun için sövüyorlar bize.»

ATAY'ın SÖZLERİ

Doktor Saib Atay ise şunları söylemiştir:

«Türkiye'ye geri kalmış deniyor. Evet Türkiye geri kalmıştır. Kesemizden para vererek getirttiğimiz yabancı profesörler bizim dertlerimize hal çareleri göstermişlerdi. Meselâ toprak reformu yapmalısınız dediler. Mecliste toprak ağaları olduğu için hâlâ yapılamıyor. Doktorluğun devletleştirilmesini istediler. Mecliste doktor ağaları olduğu için yapılamıyor. İthalat—ihracat işi de aynı şekilde ağanın çokluğundan yapılamadı. Biz tek hal şekli görüyoruz. Emekçiler TİP'in önderliğinde yönetime el koymazsa kalkınamayacağız...»

Demedim mi nazlı

(Başı 1 de)

ölen CHP il başkanının kabrini ziyaret etmek oldu.

Ali İhsan Göğüş'ü biz içi ile dışı ile tanırız. Bir zamanlar demokrasi, hürriyet, adalet, eşitlik havarisiydi. Ağzını açtı mı, kalemi eline aldı mı başlardı şu hürriyet, bu hürriyeti var diye atmaya. Bugün Göğüş, 27 Mayıs öncesinin Göğüş'ü de gildir. Tamamen değişmiştir ve yılda 3 milyar vergi kaçırdığı Maliye Bakanı Ferit Melen tarafından açıklanan ö zel teşebbüsün baş savunucusu larından olmuştur.

PARTİZANLIK

Hükûmetin partizan olmadığı söyleniyor sık sık. Ama biz inanmıyoruz. Her iki Bakan CHP ve AP il merkezlerini ziyaret ettiler, ama Anayasa düzeninin kurulmasını emrettiği Türkiye İşçi Partisi'ne uğramadılar. Tarafsızlık bu mudur.

«TETKİK GEZİSİ»

TOPLUM, Bakanların «tetkik gezisi» dedikleri seyahetlerine geçen hafta karşı çıkmıştı. Çünkü bundan hiçbir yarar sağlanmıyordu. Nitekim işte Göğüş ile Oral'ın Gaziantep'e gelişlerinden de bir yarar sağlanmadı. Nutuk atıldılar, 1970 de Gaziantep'in birçok dertlerinin halledileceğini falan söylediler ve gittiler.

Tabii «tetkik gezisi» için devletten aldıkları binlikler de gitti.